

Вісник УСПП

№7 (43)
Листопад 2015

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

**Антикризова програма спільних дій
влади і бізнесу розширена та
доповнена. Незабаром вона буде
презентована в Брюсселі**

ТРЕБА ЗМІЦНЮВАТИ ПРОМИСЛОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

До такого висновку дійшли учасники розширеного засідання Антикризової ради громадських організацій, правління УСПП у Харкові. Не випадково, що розмова про таке відбулася саме в місті, яке вважають серцем промислового комплексу України.

Ми знайомимо вас з найзмістовнішими виступами учасників засідання. Кожне з них було присвячене окремому аспекту промислової політики, але усі до одного – проникнуті хвилюванням за рідний край та власну країну, стурбованістю через повільні темпи реформування економіки.

Слобожанщині належить особлива роль у промисловому комплексі країни. В умовах військових дій на сході область має шанс стати кузницею новітньої оборонної і наступальної техніки, зброї, всього, що забезпечує боєготовність армії. Лише модернізовані виробництва здатні вивести економіку країни з глибокої кризи, і тут індустріальний, науковий Харків має сказати своє слово. Область по суті стала прикордонною з територіями, де відбувається АТО, вона потребує державної допомоги для підтримки переміщеного бізнесу, переселених громадян.

Харків'яни зробили глибокий аналіз соціально-економічної ситуації в області та країні, запропонували ініціативи, які можуть зупинити падіння, вивести економіку регіону та країни на рівень сталого розвитку.

Було внесено багато пропозицій до Антикризової програми спільних дій влади та бізнесу, документу, який був підготовлений Антикризовою радою громадських організацій ще в грудні 2014 р. і з того часу поповнювався новими висновками та пропозиціями відповідно до змін соціально-економічної ситуації. Ще раз йшлося про необхідність консолідованих, погоджених та взаємовідповідальних дій влади та бізнесу, бо в контексті величезних ризиків, які долає країна, які зачіпають територіальну цілісність, державність, стратегічний вибір, єдність всіх прагматичних,

патріотичних сил держави навколо завдання подолання кризових явищ, просування власних національних економічних, політичних інтересів має принципове значення.

Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу доповнена розділами, які присвячені розробці глибокої і системної державної промислової політики, відновленню промислового потенціалу України і Харківщини; посиленню уваги до оборонно-промислового комплексу країни; підтримці підприємництва в зоні АТО.

На засіданні Правління УСПП організація поповнилася новими членами. Віце-президентами з питань інноваційно-промислової політики став Володимир Новицький, з питань взаємодії із зоною АТО – Вячеслав Маслов (обидва – на позаштатній основі).

УКРАЇНА ЗМОЖЕ ПОДОЛАТИ РИЗИКИ ЛИШЕ ЯК СКОНСОЛІДОВАНА ДЕРЖАВА

**Виступ голова Антикризової ради громадських організацій, президента УСПП
Анатолія Кінаха**

Коли розглядаються питання, які мають доленосне значення для розвитку нашої держави, впливають на кожного її громадянина, ми ведемо чесну, високопрофесійну і деполітизовану розмову.

За другий квартал поточного року падіння валового внутрішнього продукту в Україні склало 14,6%, промислового виробництва – 18%. Безпрецедентно знизився експорт – 35% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Реальна заробітна плата впала за офіційною статистикою практично на чверть. Обсяг роздрібного товарообігу знизився на 20-24%.

Питання платоспроможності населення – це питання, яке повинно бути в центрі уваги і центральних, і місцевих органів влади. Закони економіки діють незалежно від назви держави. Тільки там, де є платоспроможний попит, існують стимули для промислової, підприємницької активності, зростання виробництва і послуг. Перед тим, як змінювати масштаби тарифів і цін, треба було поррахувати, як це вплине на платоспроможність конкретного українського громадянина. Генрі Форд був мудра людина, бо, розвиваючи автомобілебудування, він весь час опікувався платоспроможністю споживачів. І зараз прямий зв'язок між платоспроможністю і зростанням виробництва нікуди не зник.

Залишається дуже гострою проблема, яку ми визначали ще наприкінці минулого року – доступ до кредитних ресурсів. Облікова ставка НБУ коливалася в поточному році від 30 до 22%. Комерційна значно вища. Отже, кредитні ресурси по суті недоступні, що є однією з причин від'ємних показників промисловості, експорту тощо.

Дуже серйозно, що в Україні, яка має величезний індустриальний, промисловий, технічний потенціал, з лексику на всіх рівнях зникло таке поняття, як стратегічна складова розвитку держави, як промислова політика.

Весь розвинений світ особливо після фінансової кризи 2008-2009 рр. зрозумів, що основою розвитку економіки є не фінансові піраміди, а в першу чергу – конкурентоспроможна сучасна промисловість.

Ми пропонуємо

представникам владних структур детально подивитися директиви Європейського союзу, програми президентів США, урядів Японії, Франції, де чітко сформульований найважливіший пріоритет – сучасна промислова політика, яка спирається як мінімум на три складові. Перша – це міжнародна конкурентоспроможність, бо ринки невідворотно відкриваються, друга – експортна експансія, і третя – сучасний пакет державного протекціонізму з підтримки національного виробника з податкових, кредитних та експортних напрямків.

Вимушені констатувати, що в Україні спостерігаються серйозні ознаки деіндустріалізації економіки, особливо в таких на-

прямках, як ракетно-космічний комплекс, транспортне машинобудування, де падіння вже досягло близько 83%, а в автомобілебудуванні – 87%.

Міністри формулюють величезну проблему: рухомий склад Укрзалізниці зношений, локомотиви – на 92%, пасажирські вагони – на 83%, а падіння виробництва в транспортному машинобудуванні – 80%. Це якраз той випадок, коли необхідно задіяти потужні державні програми модернізації рухомого складу Укрзалізниці. Зараз самий час для диверсифікації експорту, необхідно зберегти унікальні колективи і поступово виходити на нові ринки збуту, підсилити свою присутність на внутрішньому ринку України. На жаль, таких програм немає.

Ми вийшли в дуже серйозну зону турбулентності, коли заявили про необхідність миттєво змінити податкову систему і на її основі сформува-ти бюджет 2016 року. До листопаду 2015р. немає жодної визначеності, яким буде варіант податкової реформи. А інвестори, промисловці, підприємці, бізнесмени повинні формувати фінансові плани, тактику, стратегію виробництва, присутності на ринках. Про яку прогнозовану діяльність, інвестиційний клімат можна говорити, коли за декілька місяців поточного року у нас ще нема навіть концептуальних параметрів податкової системи, відповідно й бюджету? Це неприпустимі експерименти з економікою країни, її бізнесом.

Є багато проблем, які просто пригнічують економіку, але їх вирішення не вимагає бюджетних ресурсів, це простий адміністративний крок. Хіба не зрозуміло, що

оподаткування пенсій працюючих пенсіонерів суттєво знижує загальний рівень кваліфікації кадрів, особливо в наукоємних галузях? Що додатковий імпорتنний збір 5-10% нічого не приносить до бюджету, натомість на 10% знижує конкурентоспроможність експортерів? Що при ставці ренти 70% на розвідку видобутку нафти і газу ніхто з інвесторів ніколи не прийде в Україну? Треба чітко уявляти, що наше українське домашнє завдання можемо виконати тільки самі.

Про експортну політику. Так, безумовно, величезний удар по експорту нанесла зовнішня агресія Росії проти України. Донецька і Луганська області в сумі до воєнного протистояння давали Україні

близько 15% ВВП, 21-22% промислового виробництва, 27% поступлення валюти в бюджет. Але сьогодні пояснювати наші експортні втрати тільки війною було би неправильно. Щоб зберегти сотні і тисячі підпри-

ємств, технічний і промисловий потенціал, треба ситуацію з падінням платоспроможності внутрішнього ринку використовувати як шанс завоювати свою нішу на зовнішніх ринках. Саме тому експортна політика має вирішальне значення для нашого подальшого розвитку.

Але рішення немає. Навпаки – є заходи, які лише створюють перепони експортерам. Як можуть, наприклад, «Турбоатом», «Зоря-Машпроект» працювати, коли нормативний термін повернення валютної виручки 90 днів? Намагання довести очевидне, що до підприємств з довготривалим циклом, які виробляють складну

науково-технічну продукцію з широкою географією кооперації, необхідні інші умови, результату не дали.

Те ж саме – з обов'язковим продажем валюти. Безумовно, ми повинні бути патріотами держави і заробляти для неї валюту, але якщо є така норма – 75% обов'язкового продажу, дайте можливість цивілізованого виходу на валютний ринок за такими ж умовами, бо підприємствам необхідно працювати по кооперації, закуповувати сировину, комплектуючі тощо. Тому я підкреслюю, що значну частину вини в падінні експортних показників до 35% має нести Національний банк і уряд, бо в країні відсутнє чітке валютно-курсове регулювання, будь-яка підтримка експортерів. Це різко знижує конкурентоспроможність, б'є по показниках бюджету і валютних поступлень, ставить під загрозу існування стратегічних секторів економіки України.

В умовах, коли гривня девальвувала майже в 3 рази, експорт повинен розквітати пишним цвітом, різко підвищуючи свою конкурентоспроможність. Проте коли в умовах такої девальвації маємо ще й падіння експорту, ми повинні замислитися, наскільки проблеми є глибокими. А ще цей період є продуктивним для імпортозаміщення, бо імпорт зменшується через дорожнечу, і вітчизняна економіка може використати конкурентні переваги. Але державних програм імпортозаміщення немає.

Щодо малого і середнього бізнесу і підприємництва в цілому. Буквально на днях ми пройшли історичний максимум за всі роки незалежності по рівню безробіття. Отже, держава в такій ситуації має спрямувати свою політику на підтримку самозайнятості громадян, малого бізнесу. Замість цього – нова дискусія навколо спрощеної системи, в пропозиціях мініфіну з податкової реформи ми бачимо завуальовану спробу її ліквідації. Коли так серйозно відчувається проблематика

зайнятості, необхідно знімати всі бар'єри, створювати доступ до кредитного ресурсу, стартового капіталу, щоб люди не йшли на біржу праці, а ставали підприємцями – за рахунок власних розуму, волі і праці.

Малий бізнес має значення не лише з точки зору соціально економічних показників. Це середній клас, без якого в державі просто не буде майбутнього, бо підприємці визначають платоспроможність, стабільність, вони завжди готові захищати свої права та заявляти запит на демократичні перетворення.

З 1 січня 2016 року Україна буде працювати в умовах вільної торгівлі з ЄС. Це означає, що для експортерів відкриються нові можливості, але внутрішній ринок зіткнеться з ризиками. В ЄС вартість кредитних ресурсів 3-5%, там існує величезний рівень державного протекціонізму, особливо в сільському господарстві. Я вже не кажу, що в нас продуктивність праці в 3-4 рази нижче, ніж у Європі. Моральний і фізичний знос базових галузей досягає 60-70%.

Однак для нас початок вільної торгівлі – це шанс прискорити впровадження на українській землі сучасних стандартів, які визначають конкурентоспроможність економіки. Але на сьогоднішній день немає жодної галузевої програми з адаптації технічних регламентів, стандартів промисловості України до вимог ЄС. Тривожний сигнал пролунав за результатами 2014 року. ЄС зробив серйозний крок на зустріч, з травня 2014 він знизив мита на український експорт в ЄС практично до нульової позначки. Закінчився 2014 рік, зростання експорту товарів з України в ЄС склало аж +2,6%. В цифрах - 115 млн євро, в той час як на східних ринках ми втратили 8-9 млрд.

Висновок – жодні преференції в разі відсутності ефективної роботи з зростання конкурентоспроможності, якості безпеки

продукції, відповідності технічним регламентам і стандартам, не гарантують місце на ринках, тим більше європейських. І за той час, який залишився, нам необхідно максимально підготуватися і мінімізувати відповідні ризики.

Нас дуже турбує відсутність чіткої державної політики щодо бізнесу в зоні АТО і в цілому прифронтових областей. Не працює новостворена Державна агенція з питань відновлення Донбасу, яка не має бюджету та фахівців. Дуже важливо надати першочергову підтримку підприємцям Донецьчини, переміщеним, які знаходяться на Харківщині, Дніпропетровщині, щоб вони мали доступ до кредитів, не стикалися з неповерненням від'ємного сальдо ПДВ, щоб могли працювати без зайвого тиску з боку фіскальних органів, з мораторієм на перевірки тощо. Треба максимально підставити плече бізнесу, який зараз знаходиться в зоні високих ризиків. Бо необхідно прямо і чесно визнати, що головний

висновок щодо влади люди будуть робити залежно від того, як змінюється ситуація для мешканців та підприємців материкової частини країни. Необхідно робити все, щоб зростала політична стабільність, щоб люди підвищували свою платоспроможність і рівень життя, і це буде найкраща агітація з точки зору нашої державності і територіальної цілісності.

Переконалий, Україна зможе подолати ці ризики як сконсолідована держава, як сконсолідоване суспільство. Зараз, як ніколи, треба відкинути на десятий план особисту політичну кон'юнктуру і сконцентрувати свої зусилля над тим, щоб в державі панувала єдність, щоб розвивався постійно діючий діалог між державою і суспільством, владою і бізнесом. Доленосні зміни мають відбуватися не за сценарієм, коли «клапан зриває», а цивілізованими методами, які дають можливість творення і впевненого розвитку. Переконалий: інших сценаріїв немає.

НАЙГОЛОВНІШЕ З ДИСКУСІЙ

Заступник голови Харківської облдержадміністрації Марк Беккер

Благодаря предприятиям, таким как «Турбоатом», «Завод Южкабель», Харьковский бронетанковый, завод им. Малышева, Харьковский тракторный, по итогам 9 месяцев области удалось увеличить индекс промышленной продукции на 8%. Промышленной продукции реализовано на 40% больше по сравнению с прошлым годом, в сумме это более 52,2 млрд грн. Сегодня в машиностроении

плюсовая составляющая – более полумиллиарда гривен, в пищевой промышленности – 420 млн грн. Прибыль получена в текстильном производстве, производстве

дерева, бумаги, полиграфии. Две отрасли в Харьковской области демонстрируют рост индекса промышленной продукции – это химическая промышленность и производство фармацевтических препаратов.

В целом индекс промышленной продукции составляет 82,6%, это несколько выше, чем в среднем по Украине, но абсолютно

нас не удовлетворяет. Основная причина такого положения дел – отсутствие целенаправленных промышленных программ.

Ранее 50% экспорта, 40% импорта в области приходилось на работу с РФ. Эти отношения утеряны. Не дает нам уверенности в завтрашнем дне несвоевременное возвращение НДС, высокая стоимость кредитных ресурсов. В Антикризисной программе взаимодействия власти и бизнеса требования исправить положение дел выписаны тщательно, будем работать, объединяя усилия с деловой общественностью.

**Голова РВ УСПП в Харківській області
Ігор Ільютко**

Харьковская область во многом пострадала не только в силу того, что у нас рядом зона АТО, но и потому, что полностью поменялась экономическая модель. Если мы раньше были на пике производственных процессов с огромным рынком сбыта под боком, то сегодня Харьков может превратиться в «медвежий угол», если мы этому не воспрепятствуем.

Мы живем в глобальном мире, и чтобы нам переориентировать нашу экономику,

нужны коммуникации. Для этого Харьковцу необходимо решить транспортную проблему. Сейчас добраться куда бы то ни было практически невозможно. Любая командировка бизнесмена – это двое-трое

суток в дороге с пересадками. Предлагаю реализовать программу «открытого неба» для Харьковщины. Нашему аэропорту нужна связь со всем остальным миром, иначе мы рискуем стать глухой провинцией.

**Член Президії НАНУ Володимир
Семиноженко**

Сегодня хай-тек, включая нано-, биотехнологии, современное материаловедение, попадает в зону мощней конкуренции, проиграть которую – значит, остаться на задворках цивилизованного мира. Начиная с 1 января 2016г., мы должны напряженно работать над новыми конкурентными технологиями. Очевидно, что по правилам, стандартам, регламентам, директивам ЕС мы будем торговать не только с Европой, мы и внутри страны должны поддерживать эти стандарты.

Насколько помогает развитию науки госу-

дарство? Вдруг «ввиду экономии» придумали запрет: если научный работник-пенсионер работает по контракту, то бюджетных денег он не должен получать. К чему это привело в харьковских вузах? Треть кафедр потеряно безвоз-

вратно, их уже тяжело восстановить.

Скажу откровенно, мне пришлось бо-

роться против нового закона о науке. В его разработке принимали участие многие ученые, но вот Кабмин вносит предложение – все самоуправляемые организации Академии наук подчинить себе. Во-первых, кто в КМУ, в МОНе разберется в проблемах хай-тека? Во-вторых, за хозяйственную деятельность надо теперь отчитываться перед Национальным научным фондом, который по правилам должен быть совещательным органом. Для того, чтобы создать старт-ап или малое предприятие с участием государственной собственности, нужно принять постановление КМУ. А для этого пойти в министерство или в Академию наук, потом «спроситься» у профильной организации, потом в фонде имущества, Минфине, Минэкономки – иначе постановления не будет. Разве непонятно, что гонять ученых по такому кругу – значит, их потерять?

Пока парламентские слушания подтвердили недопустимость предложенных норм. Но я не уверен, что даже в комитете по науке и образованию не будет попыток протаскивания этого проекта в парламент еще раз.

Представляется, что когда нет реальных денег, нужно снять препятствия на пути любой инициативы ученых-новаторов. Возможностям создания технологий, развития науки и инноваций нужно дать абсолютную зеленую улицу.

Директор Харківського науково-дослідного інституту основної хімії Ірина Довгалюк

Государственный институт НИОХИМ яв-

ляется одним из ведущих научно-исследовательских центров не только в Украине, но и во всем мире, генеральным проектировщиком заводов по производству кальцинированной соды на постсоветском пространстве. Мы уверенно расширяем географию проектов и сотрудничаем с предприятиями Казахстана, Турции, Ирана, Индии, Пакистана, Польши, Германии.

В настоящее время институтом разрабатывается программа развития производства на востоке Украины. Она может быть реализована путем создания промышленных парков, объединенных в химический кластер, привлечения необходимых инвестиций.

Индустриальные кластеры предлагается создать на площадках бывшего «Химпрома» в Харьковской области, бывшего Лисичанского и Славянского содовых заводов. На Донбассе и Слобожанщине имеется сырье, топливо, энергетический комплекс, водные ресурсы, развитая инфраструктура. Кальцинированная сода является стратегическим крупнотоннажным продуктом. Строительство завода по-

зволит исключить отток валюты из страны, обеспечить ее поступление до 50 млн дол в год. Отходы производства кальцинированной соды являются сырьем для производства синтетических моющих средств, строительных ма-

териалов, кормовых добавок для животных, гололедных реагентов.

Участникам химического кластера гарантировано снижение затрат на развитие инфраструктуры и финансирование научных разработок. НИОХИМ как государственное предприятие может и должен

стать научным ядром химического кластера. Это обеспечить доступ предприятия к новым технологиям, высокую эффективность и высокую конкурентоспособность всех производств, входящих в химический кластер.

***Професор академії фінансового управління
Мінфіну України Олександр Любіч***

Сейчас все говорят про банковскую систему. Ставки у банков такие, что из-за их дороговизны развивать бизнес, тем более в длительной перспективе, практически невозможно.

Если посмотреть отраслевую структуру кредитов, то на первом месте торговля, перерабатывающая промышленность, операции с недвижимостью. Недвижимость присутствует в связи с завершением невозвращенных кредитов ипотечно-го бума.

Для банков очень болезненным является вопрос возвратов кредитов зоны Крыма. Это 28,7 млрд. грн, в том числе 23 млрд в инвалюте. Основная часть этих долгов приходится на государственные банки, часть на банки, признанные неплатежеспособными.

Кредитование концентрируется в основном в Киеве, что не отражает потребностей промышленного потенциала страны.

Портфель кредитов харьковских предприятий составляет около 20 млрд грн. К сожалению, вместо кредитования реального сектора, банки размещают средства в других банках, в том числе зарубежных, вкладывают деньги в облигации государ-

ственного займа и депозиты НБУ.

Украина должна реализовать передовой европейский опыт по рефинансированию банков для стимулирования кредитного роста. В бюджете есть средства для помощи госбанкам, сейчас Минфин готовит стратегию развития государственных банков, она должна быть принята в скором времени. В странах ЕС правительства представляют прямые гарантии по выполнению банками обязательств по депозитам, что автоматически решает вопросы доступности кредитов, и предприниматели могут заниматься стабильной работой, а не выживанием.

Керівник територіального органу регуляторної служби України Олександр Колесніков

Глубокий экономический кризис, который охватил страну, остро обнажил все конфликты в сфере малого бизнеса. В том числе – на местном уровне. Это проблемы торговли на рынках, размещения временных сооружений для ведения предпринимательской деятельности, так называемых МАФов, размещение внешней рекламы и т.д. Конфликты вроде бы местные, но присутствуют не только в Харькове, а и в Киеве, и в других больших и малых городах. Очевидно, что дело в неграмотном регулировании государством этих сфер предпринимательства.

Действительно, правила торговли на рынках безнадежно устарели. Типовое правило размещения внешней рекламы противоречит законодательству Украины о разрешительной системе в сфере хозяйственной деятельности. Пытаюсь решать

ети вопросы, мы собирали предпринимателей и представителей власти в Харькове, искали выход, направляли предложения по законодательному урегулированию проблем в столицу. К сожалению, результат нулевой. Проекты попадают в минэкономики, в кабмин, и там тихо тонут. Делаем вывод: главная проблема предпринимателей – не устаревшее положение о торговле, а отсутствие партнерских отношений бизнеса и власти.

Говоря о региональном уровне, необходимо отметить, что органы местного самоуправления наделены достаточно большими полномочиями. Скажем, в Харьковском горсовете на сегодняшний день принято около 600 регуляторных актов, которые регулируют хозяйственную деятельность. Практически все спорные вопросы, о которых я говорил, можно решить на местном уровне. Законодательство позволяет бизнесу самым решительным образом влиять на правила, которые устанавливают местные органы власти.

Но краеугольным камнем здесь является необходимость непосредственного и прямого активного участия бизнеса в процессе принятия решений, мониторинга их эффективности, отмены неудачных актов. Без этого любая нормативная деятельность обречена на провал. Тут вынужден покритиковать бизнес. Мне часто возражают: каждый должен заниматься своим делом, мы создаем рабочие места и платим налоги, а чиновники пусть выписывают правила.

Не выписывают! Чиновники – незаинтересованная сторона, они в первую очередь закладывают в документ условия своего комфортного существования. Тут есть над чем поработать общественным организациям бизнеса, объединениям работодателей, другим представителям гражданского общества.

Позволю себе проанонсировать проект, который территориальный орган Государственной регуляторной службы планирует реализовать совместно с Харьковским региональным отделением УСПП, другими организациями предпринимателей. Мы работаем над рекомендациями местным органам власти по пересмотру устаревших или откровенно антипредпринимательских актов. Призываю все организации предпринимателей, работодателей присоединиться к этому процессу, и, может быть, в скором времени мы увидим положительные сдвиги на уровне наших городов, районов, поселков.

***Власник компанії «Василенків хутір»
Юрій Василенко***

Дивіться, як ми ставимося до влади: ми її просимо, ми підкоряємося кожному дурному розпорядженню, ми погоджуємося з тим, що якісь чиновники мають влаштувати нашу долю. А треба навпаки – платити їм заробітну плату, як ми платимо перукарю, чоботарю, кравцю, вимагати відповіді за кожную витрачену копійку і негайно звільняти, коли вони нас не влаштовують. А ми не готові до такого контролю, ми краще підкоримося, але нічого не будемо робити.

Змінити всю систему української освіти, телебачення, радіо; в школі, в дитячому садку, в студентських аудиторіях треба виховувати волелюбність, бажання жити багато, самостійно, заробляючи собі самому гроші, а не випрошуючи у вигляді різної допомоги. Ви подивіться, що зараз твориться з дотаціями, вся Україна заповнилася ними. Витягнули з бюджету 5 млрд і роздали дотації. Розумію, що найбільш цього потребують, але поруч з тим консервується стан бідності, уявлення про те, що гроші можна не заробляти, а просити.

Представник громадської організації «Студентська республіка» Олександр Щерба

Давайте говорити о том, как восстанавливать производство, запускать программы импортозамещения.

Крайне не хватает кредитных ресурсов для развития промышленности. Совершенно преступное решение – замораживание средств предприятий как негативное сальдо НДС. Мои партнеры из Чернигова сделали аналог игры LEGO. Они были на пороге заключения огромного контракта по производству и продаже игрушек по все Украине. Необходимо было произвести пробную партию. Кредитных денег не

было, как только заказчики завели деньги на счета, их там заморозили. В итоге контракт не состоялся – я считаю, по вине государства.

Актуальная проблема молодежи, потому что среди них много айтишников, – адресные гонения на этот бизнес. Как только компания выходит на определенный уровень, тут же приходит контролирующий орган, забирает сервера, блокирует работу предприятия. Ребята, которые действительно обеспечивают реальный экономический рост, заводят

миллиарды в бюджет, вынуждены выезжать из страны, прятаться по каким-то подвальным офисам, потому что работать им не дают. Разве это государственный подход?

БІЗНЕС-СПІЛЬНОТА ПРОПОНУЄ ВЛАДІ ПЛАН ВИХОДУ З КРИЗИ НА НАЙБЛИЖЧИЙ РІК

Ділова спільнота України продовжує діагностувати основні проблеми вітчизняної економіки та постійно напрацьовує способи їхнього розв'язання. Ця робота сотень підприємців, науковців, активістів неурядових структур представлена в єдиному в країні комплексному плані відновлення економіки – Антикризівій програмі спільних дій влади та бізнесу.

Документ постійно актуалізується, доопрацьовується за запитами суспільства та існуючих реалій. Нинішня його редакція за підсумками розширеного засідання Антикризівій ради громадських організацій та правління УСПП, що відбулося нещодавно в Харкові, враховує поглиблення кризових тенденцій та погіршення показників виробництва, експорту, рівня платоспроможності населення.

До речі, Антикризівій рада громадських організацій готова ознайомити з Антикризівією програмою спільних дій влади і бізнесу європейську спільноту. Вона буде запропонована учасникам міжнародної конференції «Європейський парламент – громадянське суспільство Україні» на початку грудня в Брюсселі.

Промисловці пропонують владі разом подумати над планом невідкладних дій на 2015-2016 роки, адже на порозі – нові виклики для української економіки та підприємництва. Потрібно підготуватися до успішного входження на ринки ЄС уже з 1 січня, прийняти погоджену з бізнесом якісну податкову реформу, розробити та запустити комплексні державні програми розвитку економіки, відновлення постраждалих від російської агресії регіонів, диверсифікації експорту.

З АнтикризОВОю програмою спільних дій влади і бізнесу представники парламенту, уряду, ключових українських міністерств знайомі давно. Компетентні люди розуміють необхідність спільної, а головне – системної праці над подоланням кризи в країні та наданням нових стимулів для розвитку.

«На сьогоднішній день Україна не має чітких соціально-економічних програм – антикризових планів підтримки промислового виробництва, диверсифікації ринків збуту українських

товарів, розвитку малого і середнього бізнесу, підвищення платоспроможності населення. Пропоновані нами заходи ще чекають свого часу, хоча його дуже бракує. Якщо ми хочемо по правді успішних реформ, про які говоримо вже не перший рік, необхідно терміново прислухатися до пропозицій «колективного» розуму промислової спільноти, величезної кількості експертів-практиків та науковців, які пропонують реальний вихід із кризи», – наголошує голова АнтикризОВОї ради громадських організацій, президент УСПП Анатолій Кінах.

Нова редакція програми «реагує» на актуальні для бізнесової спільноти питання. Серед іншого, це кредитна політика. Наразі вітчизняні банківські установи згорнули серйозні програми кредитування бізнесу за доступними ставками. Нацбанк, уряд та парламент мають подбати про його відновлення, інакше де діставати підприємцям кошти, яких так бракує в час кризи?

Відзначили розробники антикризових заходів і непевну ситуацію в українському аграрному секторі. Вони пропонують запустити пілотні проекти кредитних гарантій для малого та середнього бізнесу в цій галузі з наступним поширенням такого досвіду і на інші сфери. Так

можна збільшити число самозайнятих громадян, зменшити безробіття та соціальну напругу. Внутрішній ринок укріплюватиметься, люди будуть забезпечені роботою, а, отже, купуватимуть більше, тим самим стимулюючи розвиток підприємництва – запоруку економічної стабільності держави.

Завданням влади та громадянського суспільства є також турбота про український бізнес, який працює в зоні АТО та неподалік від неї. Експерти наполягають, що для його підтримки потрібно прийняття

державної цільової програми, бо самі підприємці не зуміють врегулювати ситуацію.

Загалом документом передбачається зниження адміністративного та фіскального тиску на бізнес, зокрема, якнайшвидше прийняття якісної податкової реформи, відновлення та модернізація виробничих потужностей, оперативний пошук нових ринків для української продукції, розвиток вітчизняного оборонно-промислового комплексу та інноваційно-орієнтованих сфер економіки.

Своєчасна реалізація хоча б частини наданих рекомендацій, на думку авторів плану, могла б призупинити руйнівну дію поточних тенденцій у соціально-економічній сфері та відновити довіру з боку населення, вітчизняної ділової спільноти та потенційних інвесторів до політики українського керівництва.

Документ відкритий для ознайомлення та пропозицій громадськості і знаходиться на офіційному сайті УСПП за посиланням: <http://uspp.ua/antikrizova-programa-sp%D1%96lnix-d%D1%96j-vladi-ta-b%D1%96znesu-nev%D1%96dkladn%D1%96->

На засіданні круглого столу в УСПП

r%D1%96shennya-2015-2016-

rok%D1%96v.html.

ЯКІСНА ПОДАТКОВА РЕФОРМА МАЄ СТАТИ ПЕРШИМ КРОКОМ ДО РЕАЛЬНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Представники ділової спільноти наполягають на прийнятті якісної податкової реформи, що відповідала б інтересам бізнесу та української економіки. Підприємці та промисловці закликали до консолідації зусиль, прийнятті системного реформаторського документу, що враховував би вітчизняні економічні реалії і пожвавив діловий та інвестиційний клімат країни. Останній невмолимо погіршується через неможливість спрогнозувати підприємницьку діяльність та відсутність інформації, на чому ж базуватиметься бюджет нового 2016 року.

Бізнес-спільнота, побоюючись, що таку життєво необхідну реформу, як фіскальна, можуть просто «забалакати», сама проводить громадські обговорення, готує пропозиції та подає їх до включення в проект нового Податкового кодексу на базі парламентського законопроекту №3357, низка положень якого підтримується підприємцями. Втім, щоб названий документ справді був реформістським, а не черговою «мильною бульбашкою», його розробникам слід врахувати пропозиції ділової громади.

Зокрема, йдеться про потребу збереження спрощеної системи оподаткування, скасування системи депонування коштів на ПДВ-рахунках, зменшення навантаження на фонд оплати праці тощо. На цьому неодноразово наголошували в УСПП,

говорили учасники круглого столу «Перспективи розвитку малого бізнесу в контексті реформи оподаткування». Ініціативна група підприємців провела спільні засідання із парламентським Комітетом з питань податкової та митної політики, переконуючи в необхідності удосконалення цих частин проекту нормативного акта.

Проблематика підтримки бізнесу потребує окремого комплексу заходів, куди мають увійти можливість доступу до фінансових ресурсів, спрощення або скасування зайвих реєстраційних процедур, спрощення адміністрування податків, встановлення персональної відповідальності посадових осіб за неправомірні дії або бездіяльність щодо бізнесу, поєднання податкової лібералізації з реформою у митній сфері.

Нині малий, середній бізнес – це 70 % податкових надходжень, 7,5 мільйонів

працівників та 2 мільйони самозайнятих. Саме він у ситуації, коли через економічну кризу та втрату традиційних ринків зупиняються промислові гіганти, скорочуються обсяги внутрішньої торгівлі, може надати потужний імпульс

українській економіці та зростанню добробуту населення. Це дозволить утримати соціальну стабільність в країні, забезпечить успіх у справі інтеграції в світове, європейське товариство.

Водночас, щоб остаточно прояснити ситуацію із реформістами, промисловці сказали однозначне «ні» моделі міністерства фінансів. Це невдалий рецепт «покращення» податкової системи, адже єдині ставки оподаткування, запропоновані міністерством, призведуть до збільшення податкового навантаження на малий бізнес. Реформа таким чином не буде сприяти його виведенню з тіні, і лише один цей факт дозволяє поставити під сумнів доцільність таких змін.

Мінфін взагалі не може бути одноосібним ідеологом фіскальної політики, оскільки він в першу чергу дбає про наповнення бюджету, залишаючи тему подальшого розвитку економіки, промисловості, малого бізнесу поза межами своєї уваги. «Вичавлювання соків» із підприємців, які виробляють продукт, сплачують податки, створюють нові робочі місця, а, отже, формують потужну базу для розвитку всієї економіки, призведе лише до посилення

кризових явищ, згортання виробництва, відтоку найкращих кадрів, зuboжінню населення.

Турбує промисловців і невизначеність процедури проходження у парламенті законопроектів із оподаткування та держбюджету на 2016 рік, а також можливість кулуарного «торгу». На їх думку, гальмування ухвалення й податкової реформи, й державного бюджету, який має формуватися на її базі, може відштовхнути від України потенційних інвесторів, позбавити бізнес прогнозованості та впевненості у завтрашньому дні.

Ділове співтовариство наполягає: в таких випадках, як податкова реформа, рішення потрібно приймати в рамках більш відкритого та відповідального діалогу за участю як влади, так і бізнесу, громадськості, а не маніпулювати суспільною думкою та старатися отримати додаткові «бали» в сприйнятті міжнародних партнерів.

ЗАЯВЛЯЄМО РІШУЧЕ «НІ» ХВИЛІ ПОДАТКОВИХ РЕЙДІВ!

Сфера хай-теку завжди була особливим бізнесом. З одного боку, він визначає інтелектуальний рівень вітчизняної економіки, а Україна посідає четверте місце у світі за кількістю сертифікованих ІТ-спеціалістів (після США, Індії, Росії) та входить до ТОП-30 локацій для передачі замовлень на розробку персонального забезпечення. З другого, ІТ-підприємництво є дуже мобільним, не потребує великих організаційних структур, може працювати в рамках малого і середнього бізнесу, обходиться невеликими капіталовкладеннями, оскільки основний його ресурс – це інтелект працівників-програмістів. Саме зараз навколо цього бізнесу киплять неабиякі пристрасті. Сфера інформаційних послуг посідає 3-тє місце серед усіх сфер

економіки країни, й здається, податківці вирішили залатати діри в бюджеті саме за рахунок тих, хто ще тримається на плаву.

«Ми заявляємо рішуче «ні» черговій хвилі податкових рейдів, які прокотилися ІТ-компаніями країни. Силіві «маски-шоу» з проведенням позапланових перевірок, вимогою не передбачених законодавством документів, несподіваними вилученнями документації та серверів є знаряддям тиску на підприємців, засобом виконати «план» податкових штрафів чи заповнити прогалини в бюджеті. Промислова спільнота вимагає негайно припинити податкове свавілля, зосередити зусилля на створенні сприятливих умов розвитку для ІТ-бізнесу, який нині переживає глибоку кризу – у

2014р. темпи зростання експорту послуг скоротилися з 25% до 5%, сумарний спад внутрішнього ринку досяг 50%. Посилений тиск та brutальні перевірки лише заганятимуть бізнес в тінь, спонукатимуть до закриття, негативно впливатимуть на розвиток української економіки та об'єми залучених в неї іноземних інвестицій», – йдеться в заяві УСПП, яка засуджує brutальні перевірки в IT-компаніях країни.

Посилення фіскально-силового тиску на бізнес завжди свідчить про прогалини в державному управлінні економічною сферою, неспроможність влади вирішити соціально-економічні проблеми цивілізованим шляхом – через створення сприятливого підприємницького клімату.

Застосування «поліцейщини» у стосунках з представниками наукоємних, високотехнологічних сфер дорівнює спробам залишити націю без її інтелектуальної верхівки, підштовхнути до статусу малорозвинutoї країни – сировинного придатку інших. Втрати від таких форм «спілкування» з бізнесом дорівнюватимуть втратам від гібридної війни. Така думка була висловлена на круглому столі, що відбувся в УСПП, та знайшла своє відображення у відповідній заяві.

За даними експертів, щорічна міграція фахівців IT-компаній в більш благополучні країни зросла до 5% порівняно з попередньою 1-2 %. Україна стає своєрідним лідером за темпами працевлаштування висококваліфікованих кадрів за кордоном. За таких обставин розмовляти з представниками IT-галузі

методом тиску і грубої сили – просто самовбивчий крок, який призведе до чергової хвилі відтоку мізків та капіталів, переходу бізнесу «в тінь», примітивізації економічного комплексу країни загалом.

В заяві УСПП йдеться про те, що податкові перевірки повинні мати виключно законні підстави, проводитись стосовно порушників на підставі судових рішень. Все інше знаходиться поза правовим полем і є грубим порушенням прав та інтересів вільного підприємництва, що несумісне з принципами життя демократичної держави.

«Промислова спільнота ще раз вимагає скасування плану податкових штрафів, введення відповідальності посадових осіб за неправомірні дії та повне відшкодування нанесених збитків тощо. В Антикризівій програмі спільних дій влади і бізнесу наголошується на негайному реформуванні податкової міліції, містяться вимоги її повної демілітаризації», – коментує заяву УСПП Анатолій Кінах.

Промислова спільнота закликала колег-підприємців не замовчувати жодні прояви тиску на них без законних підстав та звернулася до владних структур адекватно і швидко реагувати на тривожні сигнали тиску на бізнес. «Закликаємо якісно і швидко завершити модернізацію фіскальних служб, відрегулювати це на законодавчому рівні, унеможливити необґрунтовані та подекуди відверто brutальні перевірки», – йдеться в документі.

Національний форум «Трансформація України» має стати постійно діючою дискусійною платформою як на загальнонаціональному, так і на регіональному рівнях. Представники громадських організацій, об'єднань бізнесу, освіти, культури, науки, духовенства, міжнародної спільноти, дипломатичних місій розглядають форум як ефективний інструмент публічного діалогу з формування єдиної стратегії технологічної, соціальної та економічної модернізації України.

“Національний форум «Трансформація України» створений як система підтримки реформ в Україні. Головними завданнями форуму є плідні комунікації влади та суспільства; роз'яснення причин змін та реформ для громадськості; моніторинг впровадження юридичних та адміністративних рішень та їх вплив на щоденне життя суспільства; моніторинг та інформування про загрози для реформ в державі,” - розповів президент УСПП Анатолій Кінах.

Ухвалено меморандум про партнерство та співпрацю між Українським союзом промисловців і підприємців та Всеукраїнським об'єднанням учасників бойових дій та волонтерів АТО. Свої підписи під документом поставили президент УСПП Анатолій Кінах та голова громадської спілки Анатолій Слівінський.

Посол Канади Роман Ващук переконує: офіційна Оттава зацікавлена як в українських товарах, так і в українському ринку, в який інвестує вже не перший рік. Відразу після вступу в силу угоди про вільну торгівлі з Україною Канада відкриє українським експортерам вільний доступ до 98 відсотків свого ринку товарів. Натомість перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров відмітив: вітчизняні підприємці вже готові працювати із канадськими колегами та мають напрацьовані пропозиції за галузями.

У вітчизняній бізнес-спільноті високий рівень інтересу до налагодження зв'язку з канадськими колегами. Представники енергетичної галузі, харчової промисловості обмінялися контактами вже в рамках зустрічі та наголошували на потребі обміну досвідом та залученні іноземних технологій для вітчизняних виробничих процесів.

Другий Київський міжнародний економічний форум, що відбувся у жовтні в українській столиці, став ефективним майданчиком для бізнесового діалогу, обміну досвідом і контактами із закордонними партнерами, спільних напрацювань економічної стратегії для України в цілому і кожного промисловця та підприємця зокрема.

Учасники КМЕФ — авторитетні міжнародні та українські експерти — запропонували прогресивні рекомендації, що базуються на нових підходах до освіти, науки й «точок зростання» економіки. Президент УСПП Анатолій Кінах наголосив, що українська економіка потребує стимулів сталого зростання, які має створити держава.

УСПП та Конфедерація європейського бізнесу BusinessEurope – найпотужніша структура з підтримки і захисту інтересів бізнесу 40 країн Європи, домовились підписати Меморандум про співпрацю. Генеральний директор організації Маркус Бейрер передав президенту союзу Анатолію Кінаху проект документу.

Маркус Бейрер: У нас вже є перші позитивні результати взаємної, а головне – структурованої співпраці через офіс УСПП в Брюсселі, особисті зустрічі представників бізнесу на усіх рівнях. Своїм завданням вбачаємо максимально допомогти Україні, включаючи її економіку та законодавчу базу, до тіснішої інтеграції з європейським ринком.

Бізнес-спільнота вимагає більшої уваги влади до проблем, які накопилися в підприємницькому середовищі України, та наголошує на тому, що економічна ситуація в країні та умови ведення бізнесу погіршилися – через відсутність справді дієвих реформ.

БІЗНЕС-СПІЛЬНОТА ХАРКІВЩИНИ З'ЯСУВАЛА, ЩО ПОТРІБНО ДЛЯ СПРИЯТЛИВОГО ДІЛОВОГО КЛІМАТУ

Український бізнес потребує стимулів для сталого розвитку, модернізації виробництва, диверсифікації ринків збуту товарів. Необхідно припинити фіскально-адміністративний тиск на підприємництво. Важливим фактором є прозора і системна діяльність влади, особливо на місцях, зорієнтована на потреби вітчизняних виробників та підвищення платоспроможності населення. Такі кроки до розвитку ділового та інвестиційного клімату країни та її регіонів відзначили бізнес-асоціації Харківщини. Опитування під назвою «Сильний бізнес – багате суспільство» проводилося за ініціативи Харківського обласного відділення УСПП.

Більше 1,5 тисячі підприємців поділилися своїм баченням проблем, які існують в їхніх галузях, а також думками щодо їх подолання.

Учасники опитування відзначили, що втрата через російську агресію ринків – як зовнішніх, так і внутрішніх – нашкодила малому і великому бізнесу. Потрібно докласти зусиль та переорієнтуватися на нові ринки. Окрім того, суттєво впав споживчий попит, що не дає підтримувати стабільні обсяги торгівлі товарами та послугами. Сьогодні в Харкові більш-менш стабільними сферами є IT-бізнес і консалтингові послуги. Існує також потенціал для розвитку невеликих фермерських господарств, невеликих пунктів харчування на кшталт фаст-фудів тощо. Окрім того, вітчизняні швейні виробництва можуть зайняти частину ніші на ринку виготовлення дорогого європейського одягу.

Регіональне відділення УСПП узагальнило відповіді представників бізнес-спільноти Харківщини та виокремило найпоширеніші, на їх думку, проблеми у цій сфері та пропозиції підприємців з їх вирішення.

Що може підсилити позиції бізнесу?

- Контроль за діями місцевої влади, реалізація принципів прямої демократії на основі положень статутів місцевих громад.
- Розвиток територіальних громад на основі кооперації – створення кооперативних форм діяльності на ринках, ефективних систем оптової та біржової торгівлі на регіональному рівні (товарні біржі, ф'ючерсні торги, особливо в секторі сільського господарства).
- Обов'язкова звітність влади перед громадою щодо виконання місцевих бюджетів та бюджетів комунальних підприємств; регулярне оприлюднення їх в ЗМІ та на сайтах відповідних державних органів інформації.
- Оприлюднення порядку формування державних і місцевих тарифів, приведення цих тарифів у відповідність з реальними витратами ресурсів.
- Упорядкування правил торгівлі і забезпечення обов'язковості їх виконання всіма учасниками ринку та уповноваженими органами.

Які існують перешкоди для підприємницької діяльності

Регуляторні акти органів місцевого самоврядування (зокрема, Харківської міськради) абсолютно не враховують інтереси підприємців: вони виписані складно, без конкретизації часу виконання. Перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, розмитий, що дає підстави для відмови з суб'єктивних причин.

Як вплинути на те, щоб місцеві регуляторні акти були приведені у відповідність з принципами державної регуляторної політики? В Україні немає інстанції, яка могла

б опротестувати рішення органу місцевого самоврядування. Судові процедури дуже затяжні та неефективні, бували випадки, коли після дворічної тяганини підприємці домогалися позитивного рішення, а міськрада негайно, протягом тижня, ухвалювала аналогічний скасованому акт з невеликими редакційними правками, і все доводилося починати з початку.

У результаті в місті діють цілком антипідприємницькі правила торгівлі на ринках, правила розміщення тимчасових споруд

для ведення підприємницької діяльності, правила розміщення зовнішньої реклами та інші схожі нормативні акти. Останні вже давно не відповідають ключовим принципам регуляторної політики, а правила торгівлі і взагалі носять рекомендаційний характер і закріплюють диктат власника торгових площ по відношенню до продавця.

Едуард Набока, виконавчий директор регіонального відділення УСПП Харківської області

Пропозиції бізнес-спільноти Харківщини

Виконавчий директор Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення УСПП Едуард Набока: Пропозиції підприємців зводяться до удосконалення законодавства та більшого залучення бізнесу до прийняття важливих рішень на місцях та на державному рівні.

Зокрема, йдеться про необхідність розробки на загальнодержавному рівні типових правил, які б відповідали принципам державної регуляторної політики, внесення змін до закону «Про місцеве самоврядування», що передбачали б право гро-

мадських інститутів брати участь у роботі колегій, комітетів відповідних рад, виступати на сесіях з актуальних питань.

Дію законодавства про державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності необхідно розширити на всі без винятку контролюючі та правоохоронні органи (у тому числі – на Державну фіскальну службу України).

Змін потребує і законодавство про містобудування – в частині забезпечення права

членам громади брати участь в обговоренні плану генеральної забудови міста та зведення інфраструктурних проектів. Варто визначити кількісний поріг членів організації та / або осіб, які висловили (підписали) відповідну петицію для надання права голосу на сесіях рад.

Це можна розглядати як елемент безпосередньої демократії на місцях.

Не лише харківська проблема – боротьба з МАФами – перетворюється подекуди на зручний інструмент тиску на легальний бізнес. Тому підприємці Харківщини закликають забезпечити право громадськості організовувати і проводити свої рейди-перевірки та брати участь у перевірках усіх без винятку контролюючих та правоохоронних органів, фіксувати порушення з боку контролерів і оскаржувати їх дії. У кожній бригаді перевіряючих має бути представник бізнес-спільноти.

Тільки реальна участь підприємницької громади у вирішенні проблемних питань ведення бізнесу дасть можливість поліпшити бізнес-клімат в області та країні.

ЛИТОВЦЫ НАУЧАТ УКРАИНСКИХ ЭКСПОРТЕРОВ, КАК УСПЕШНО ВЫЙТИ НА РЫНКИ ЕС

Бизнес-ассоциации Украины и Литвы готовы углублять двустороннее сотрудничество накануне введения зоны свободной торговли между Украиной и ЕС. Этому был посвящен семинар «Возможности и перспективы бизнес-отношений между Украиной и Европой», который специалисты Конфедерации промышленников Литвы провели в УСПП.

Семинар стал первым в рамках образовательного проекта Восточного партнерства, организованного МИД Литвы для общественных организаций промисленников и предпринимателей Украины. Он реализуется благодаря сотрудничеству УСПП и Конфедерации промышленников Литвы, а также успешному взаимодействию Украинско-литовского и Литовско-украинского деловых советов.

Директор департамента по внешним связям Конфедерации промышленников Литвы Александр Изгородин рассказал об особенностях выхода на европейские рынки.

Что учитывать, выходя на рынки ЕС

Готовиться к новым правилам экспорта нужно уже сейчас, потому что свободная торговля между Украиной и ЕС начинает работать с 1 января 2016 года. Соответствующий договор о ЗВТ включает в себя 5 основных пунктов, а не только вопросы тарифов и квот.

Упразднение тарифов. В настоящее вре-

мя простой средний тариф на импорт в ЕС из Украины составляет 24%, на импорт из Европы в Украину – 80%. Тарифы будут постепенно уменьшаться, что улучшит условия торговли между двумя регионами. Их наличие или аннулирование зависят от конкретных видов товаров, но можно уже сказать, что на более чем 97% экспортируемых Украиной товаров, в том числе и сельхозпродукцию, импортные пошлины будут устранены.

Акты технического регулирования.

Украина будет постепенно переходить на правила и процедуры ЕС, таким образом, не нужно будет сертифицировать одну и ту же продукцию дважды.

Санитарно-гигиенические мероприятия. Украина будет принимать

новое законодательство и правила, как сертифицировать сельхозпродукты, чтобы дополнительные проверки были не нужны.

Торговля услугами – один из важных пунктов, которые создадут украинскому бизнесу новые возможности в Европе. Сюда же входит автоматическая выдача виз для украинцев и европейцев, которые будут предоставлять услуги на территории двух регионов.

Конечно, у свободной торговли существуют и негативные стороны. Поэтому предусмотрена защита некоторых отраслей украинской экономики, в частности, машиностроения, некоторых сегментов сельхозпроизводства и т.д. Все это делается для того, чтобы Украина могла на

своей территории конкурировать на равных условиях с европейскими компаниями.

По нашим подсчетам, введение зоны свободной торговли сэкономит украинским экспортерам примерно 484 млн. евро в год – немалый экономический эффект. Что касается Европы, то европейские компании сэкономят примерно 400 млн. евро в год благодаря уменьшению пошлин на товары и на наш экспорт в Украину.

Мы также разработали конкретные рекомендации для украинских компаний, как начинать экспортировать в ЕС.

Во-первых, нужно четко понимать, зачем вам нужен экспорт, соответствует ли программа экспорта вашим целям. Ведь, по большому счету, экспорт зависит от нескольких пунктов, главный из которых — это финансы. В течение полугода или года выход на внешние рынки может быть для вас убыточным, это долгосрочная инвестиция.

Поэтому трудным вопросом будет такой: сколько у вас денег на экспортную программу, есть ли они вообще и сколько у вас ресурсов для реализации ваших целей.

Дав ответы на эти вопросы, думаем, какие изменения нужно внести, чтобы попасть на европейский рынок. Речь тут даже не о сертификатах, а о структуре потребления в Европе, которая иногда может отличаться от украинской. Придется подстраиваться.

Подытожим: экспорт – это всегда риски, выросшие расходы и уровень обязательств. И, конечно же, конкуренция. Вы

столкнетесь с ней, и она будет довольно жесткая, ведь все страны ищут новые рынки сбыта своих товаров.

Как планировать свой экспорт? Здесь есть внутренние и внешние аспекты. Внешние – это поиск правильных партнеров и каналов продаж. Тема внутренних вопросов более сложная, сюда входят финансовые возможности вашей компании, продуманная логистика, грамотная аналитика рынка и так далее.

Какие три фактора нужно учитывать? Это деньги, продукт, насколько он имеет шансы попасть на рынок, и особенности экспортного рынка. Очень важно понять: как вы должны модифицировать свой продукт и как конкретно попасть на выбранный рынок.

Приведу простой пример, как литовские компании-производители солнечных батарей начали торговлю в Малайзии. Мы установили хорошие отношения с малайзийскими властями, и экспорт

начал развиваться. Когда мы говорим об экспорте, мы иногда забываем о важности контактов. Нужно ориентироваться на страну: азиаты имеют одни бизнес-модели, ориентированные в основном на личные связи. Европейцы строят бизнес-отношения иначе.

Что нужно сделать на этапе подготовки? Выяснить уровень монополизации конкретного зарубежного рынка, четко знать ваших потенциальных потребителей и иметь представление о бизнес-климате в стране. То же мы рекомендуем и нашим компаниям. Анализ ситуации – один из самых важных факторов успеха.

Мы рекомендуем нашим компаниям использовать местных партнёров и нанимать консультантов, которые знают ситуацию на рынке и подскажут, куда нужно идти. Вы должны быть готовы платить за такие вещи, ведь простой рыночный обзор стоит от 3 до 5 тыс. евро, но их стоит потратить хотя бы для того, чтобы реально понимать, есть ли смысл для вас идти на тот или иной рынок.

Вопрос. Как Украина, которая не является членом ЕС, может добиваться условий равноправной конкуренции? Мы ознакомлены с уровнем протекционизма в Европе, особенно в аграрной отрасли, и это создает серьезный дисбаланс по отношению к нам.

Александр Изгородин. Во-первых, это командная работа между бизнесом и вашими дипломатами. Если ваша компания видит, что у нее могут быть проблемы, они четко формулируют вопросы, на которые мы через свои контакты в Европе дадим ответ. Второй вариант, который я лично рекомендую, это умно использовать все возможности, которые есть сейчас. Например, открыть компанию в Литве, сделать частичное производство в Украине, и ваша продукция становится практически европейской.

Заместитель генерального директора Конфедерации промышленников Литвы Гинтас Моркис. Литовский опыт показывает, что самое главное для страны – это диверсификация экспорта. Сегодня 35% вашего экспорта потеряно из-за отношений с Россией. Такие экстремальные периоды мотивируют к модернизации, шок всегда приносит пользу. Литва переживала

кризис отношений с Россией в 1998 году, но именно тогда наши компании переориентировались на западноевропейский рынок. Мы имели статус кандидата в ЕС, гранты, помощь, программы и так далее. Но все-таки было трудно, и мы многое изменили, чтобы работать нормально.

Очень хороший эффект, когда лоббируют свои интересы не только власть и гражданское общество, но и отдельные бизнес-ассоциации. Причем как на национальном, так и европейском уровне. Думаю, в рамках платформы ЕС-Украина, ко-

торая уже активно действует, бизнес будет представлен более широко, чем раньше. Это важно, ведь бизнес — это очень большой слой гражданского общества, и без него не может быть настоящей демократии.

Мы также будем организовывать серию семинаров для украинского бизнеса, часть которых собирается финансировать Еврокомиссия.

Как работать с европейскими бизнес-ассоциациями

Представитель Конфедерации промышленников Литвы Томас Василевскис

В Брюсселе существует более 20 тысяч лоббистских площадок, активно действующих через европейские и национальные коммерческие ассоциации, компании, юридические фирмы и консультантов по связям с общественностью.

Защищая интерес национальных или секторных организаций, ассоциации являются естественным «официальным» консультационным партнером для ЕС. Поэтому

членство в асоціаціях має стратегічне значення для компаній в Брюсселі.

Кто самые активные игроки? Это *Businessseurope*, большие национальные конфедерации – как Конфедерация промышленников Литвы, представители малого и среднего бизнеса, профсоюзы государственного сектора.

Сразу хочу сказать, что единой методики лоббизма нет. Все применяют свои умения и ресурсы, чтобы быть эффективными в Брюсселе.

Businessseurope – главная европейская ассоциация, которая представляет интересы национальных конфедераций промышленников 45-ти государств. Она работает практически по всем вопросам, начиная от экономического и финансового регулирования, структурных реформ, рынка труда, заканчивая общеевропейским рынком, энергетикой и т.д.

Что важно делать в Брюсселе, если хочешь быть эффективным и представлять свои интересы? Самое главное – это создавать коалиции или участвовать в них. Один в поле не воин. Коалиция всегда репрезентативна, ты можешь экономить на экспертах, финансах, войти в контакт с большим количеством людей во всех институтах.

Широкая сеть ассоциаций европейского сектора может функционировать в качестве источника контактов. Ссылка на них обеспечивает более широкий вид секторов, дает доступ к спискам компаний-членов и прямым контактам в коммерческих отделах.

Важно также извлечь выгоду из местных и европейских учреждений, которые могли бы помочь украинским компаниям на начальных этапах экспорта на рынок ЕС. Например, Европейская комиссия может облегчить подготовку заявок на сертификацию украинских продуктов.

Данный семинар будет иметь продолжение: украинских промышленников и предпринимателей приглашают в Вильнюс уже в конце года. Семинар состоится в рамках Первого литовско-украинского экономического форума, участие в работе которого примут главы государств обеих стран и представители структур ЕС.

Для справки. Конфедерация промышленников Литвы объединяет 44 отраслевых и 9 региональных ассоциаций предприятий различного профиля – промышленных структур, научно-исследовательских институтов, учебных заведений и т. Представлена в Европейском комитете по экономическим и социальным делам, член бизнес-ассоциации *Businessseurope*.

НАЙСТАРІШОМУ ШКІРЗАВОДУ УКРАЇНИ «ЧИНБАР» – 170 РОКІВ

Київський шкірза завод – єдиний виробник натуральних шкір в столиці та найстаріше підприємство галузі – святкує свій 170-річний ювілей. Нащадок древнього ремесла ще з часів знаних українських кожум'як, компанія «Чинбар» (нині публічне акціонерне товариство) започаткувала свою історію у 1845 році, коли купець Кобель заснував невеличку мануфактуру. Виробничий цикл обробки шкіри тоді займав 6-7 місяців, але зовсім скоро вона стала знаною.

Вироби «Чинбара» завжди цінувалися за якість та майстерність обробки, адже остання здійснювалася за старовинними рецептами київських ремісників.

Із приходом радянської влади завод був перекваліфікований на основного поставальника шкіряних виробів для армії. Більше 70% всієї продукції «Чинбара» йшло на пошиття взуття та спорядження військових. Цінність технологічного облад-

нання заводу та його працівників чудово розуміли в ті часи, тому під час другої світової війни він був евакуйований вглиб СРСР. Як тільки Київ звільнили від фашистської окупації, невелика група спеціалістів повернулася до української столиці та почала самостійно відбудовувати завод. Тому вже за рік випуск шкіряної продукції відновився в повному обсязі.

«Чинбар» завжди розумів необхідність постійної модернізації виробництва та виходу на нові ринки. Так, у 1955-60 роках повністю міняється обладнання, механізуються більшість процесів, що дозволило збільшити не лише обсяги, але й асортимент виробів. Завод стає своєрідним техноцентром у своїй галузі, до нього приєднуються профільні підприємства з інших міст та регіонів.

А у 1991 році із здобуттям Україною незалежності «Чинбар» одним із перших виходить на європейські ринки, випереджаючи інших. Новий час породжує нові виклики, тому, щоб не втрачати конкурентоспроможність та бути достойно представленим на західних ринках, уже за пару років завод знову модернізує виробничу базу та систему управління на всіх рівнях.

Високий технічний, технологічний та організаційний рівень підприємства був відзначений сертифікатами міжнародного стандарту якості. Зокрема, у 2004 році чинбарівці отримали сертифікат відповідності системі управління якістю.

На сьогодні це одне із найбільш модернізованих підприємств у своїй галузі. У виробництві використовуються сучасне

європейське обладнання та хімічні матеріали. Постійно удосконалюється асортимент продукції, товар «Чинбара» – конкурентний і ринковий. Політика підприємства спрямована на постійне вдосконалення технічної комплектації виробництва, технологічної підтримки і кваліфікації співробітників. Значна частина бюджету щорічно виділяється на інноваційні розробки. Це дає можливість підприємству бути сучасним, пропонувати актуальний асортимент продукції, відповідати вимогам часу.

Дбають шкіровиробники і про довкілля. На заводі впроваджуються сучасні ресурсозберігаючі та екологічно безпечні технології.

Все разом дає підприємству істотні конкурентні переваги на ринку.

«Чинбар» цінує інтелектуальні ресурси та розуміє важливість кадрового потенціалу. Так, студенти низки профільних вищих навчальних закладів мають змогу практикуватися на підприємстві, а кращі можуть розраховувати на працевлаштування. Вкладаючи час та кошти у фахівців, завод отримав віддану та згуртовану команду професіоналів, що впевнено веде підприємство до успіху.

Однією з ефективних задумок керівництва заводу стало створення освітнього інвестиційно-технологічного кластеру легкої промисловості в м. Києві. Ідея зародилася у співпраці із Київським національним університетом технологій та дизайну. Кластер має стати інструментом інноваційного розвитку для концентрації та поширення нових знань та технологій.

Така новація вже отримала підтримку біз-

Директора підприємства Віктора Ліщука вітають колеги з УСПП

нес-спільноти, адже сприятиме конкурентному виробництву та просуванню бренду «Зроблено в Україні».

Генеральним директором «Чинбару» багато років є Віктор Іванович Ліщук. Він зміг вберегти підприємство у важкі для країни кризові часи, не зменшивши виробництва та не погіршуючи якість та асортимент продукції. Адже остання представляє Україну за кордоном, створює позитивний імідж вітчизняного виробника та експортера.

Ось що говорить про «Чинбар» голова Ради директорів м. Києва Олександр Осадчий: «Колективу такого великого підприємства є чим пишатися – сьогодні ви одне із найпотужніших в своїй сфері в Україні. Я абсолютно впевнено можу сказати, що це виробництво відображає прогресивні тенденції в обробці шкіри. Досвідчені трудові кадри, модернізоване обладнання, широке використання новітніх інформаційних технологій сприяють ефективному розвитку заводу. Промислова спільнота Києва високо цінує «Чинбар» та зичить йому подальшого процвітання».

НІМЕЧЧИНА ЗАЦІКАВЛЕНА В ЛІТАКАХ АВІАЗАВОДУ «АНТОНОВ»

Літаки українського авіазаводу «Антонов» можуть бути затребуваними на ринках ЄС. Державне підприємство успішно представлене на західних ринках і має там непогану репутацію. Так, канцлер Німеччини Ангела Меркель на українсько-німецькому форумі, що відбувся нещодавно в Берліні, позитивно оцінила вітчизняний авіапром. Про це повідомляє прес-служба підприємства.

«Україна має хорошу основу для розвитку економіки і низку добре розвинених секторів. Я при цьому маю на увазі аграрну сферу, машинобудування, зокрема, літакобудування. Німецький бундесвер використовував літаки «Антонов», і вони були досить надійними», – заявила А.Меркель.

Протягом багатьох років Німеччина залишається постійним замовником послуг з перевезення різних надважких і великогабаритних вантажів літаками Ан-124-100. У Лейпцигу базуються «Руслани», які задіяні в програмі SALIS (Strategic Airlift Interim Solution). До того ж, компанії Німеччини виступають партнерами ДП «Антонов» у створенні нових літаків, зокрема багатоцільового сімейства Ан-148 і Ан-158.

«Імпортозаміщення та модернізація виробництва – стратегічні напрямки розвитку нашого підприємства. Тому ми ініціюємо об'єднання зусиль з німецькими компаніями у виробництві перспективних транспортних літаків Ан-132 і Ан-178», – зазначив віце-президент ДП «Антонов» Сергій Семовонік.

ЗАХІДНА УКРАЇНА ДЕМОНСТРУЄ НАЙБІЛЬШИЙ В КРАЇНІ ПОКАЗНИК ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Українці позитивно ставляться до підприємницької діяльності. Так, 67% наших співгромадян підтримують самозайнятість населення. Найвищий показник гарного ставлення до приватного підприємни-

цтва – у західному регіоні, де він складає 80%. Такі дані Глобального дослідження про підприємництво (Amway Global Entrepreneurship Report), що було проведено в 38 країнах світу, оприлюднила ком-

панія «Емвей Україна» в рамках національного конкурсу «Підприємницький талант України». Його генеральним партнером виступає також Український союз промисловців і підприємців.

Результати опитування, втім, показали: ще багато українців досі вагаються щодо відкриття власної справи. Як вони зазнають, для самостійного старту бізнесу важливі наступні умови: мінімальне бюрократичне втручання, можливість розвиватися за малоризиковими моделями бізнесу (наприклад, партнерство з компанією прямих продажів чи за франчайзин-

гом), наявність освітніх проектів в сфері підприємництва та підтримка близьких чи друзів.

Олена Якимчук, менеджер з корпоративних зв'язків тов «Емвей Україна», презентує нове дослідження

Таким чином, є сподівання, що малий та середній бізнес розвиватиметься в Україні і надалі, адже саме він – основа для формування середнього класу, запоруки економічного процвітання країни.

Із уже реалізованими успішними проектами українських бізнес-леді можна ознайомитися на сайті конкурсу «Підприємницький талант України» - business-talant.com.ua.

«АЗОВМАШ» ОСВОЇТЬ РИНКИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ ТА АФРИКИ

Найбільше машинобудівне підприємство України «Азовмаш» підписало контракт про постачання продукції вагонобудування і важкого машинобудування в країни Близького сходу та Африки. Про це повідомляє прес-служба підприємства.

Угода підписана в ході візиту турецької делегації на чолі з головою правління компанії «Виташ Веліолу Іншіаат Ве Тіджарет» Османом Сехер Акшехиром на підприємство.

Повідомляється, що підписано перший контракт на поставку вагонів на 2016-2017 рік.

Укладення цього контракту – перший крок у напрямку відновлення роботи підприємства, вважає його керівництво. У його пла-

нах – сертифікація вагонів, доробка технічної документації, робота по просуванню продукції на нетрадиційні для «Азовмаша» ринки збуту.

«Вихід на ринки країн Близького Сходу і Африки – це реальна перспектива і альтернатива ринку митного союзу, велику підготовчу роботу в цьому напрямку ми вже провели», – заявив президент керуючої компанії «Азовмашінвест Холдинг» Тарас Поліщук.

Також «Азовмаш», втративши ринки країн митного союзу, покладає великі надії на внутрішній ринок і готовий взяти участь у нацпрограмі оновлення рухомого складу, що розробляється Мінінфраструктури та «Укрзалізницею».

© Український союз промисловців і підприємців

Редактор: Людмила Жук

Журналіст: Ірина Кицюк

Дизайн та верстка: Ірина Шеліхова

Шановні колеги, Ваші думки, побажання та пропозиції, зокрема і інформаційні матеріали, які б Ви хотіли розмістити на сторінках «Вісника УСПП», прохання надсилати за адресою iryna.kutsiuk@gmail.com. Телефон: (044) 536-96-32